

Становище

върху дисертационен труд за придобиване на научна степен „доктор на науките“

по обявена процедура от ВСУ „Черноризец Храбър“

1. Обща информация

Изготвил становището: проф. д-р Светлана Райчева Димитракиева,
ТУ - Варна

Основание за написване на становището: Заповед № 388/19.06.2023г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ за назначаване на Научно жури

Автор на дисертационния труд: Ева Хомач - Пержецка

Тема на дисертационния труд: „Управленски инструменти за повишаване на стойността и конкурентоспособността на фармацевтичните компании, действащи в условията на глобализация“

Професионално направление: 3.7. „Администрация и управление“

Докторска програма: „Организация и управление извън сферата на материалното производство“

2. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 407 страници и се състои от увод, пет глави, заключение и списък на ползваната литература.

Основният текст съдържа 11 таблици и 58 фигури. Цитирани са 259 заглавия на български, английски и полски език, включително монографии и откъси от колективни трудове, статии от списания, правни актове, документи, енциклопедии.

Дисертационният труд е обсъден на заседание на катедра „Администрация, управление и политически науки“ при факултет „Международна икономика и администрация“ на ВСУ „Черноризец Храбър“.

Структурата и съдържанието на дисертационния труд съответстват на изискванията по чл. 37 ал. 1 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Актуалността на темата на дисертационния труд е несъмнена и се определя от съвременните условия, в които работят предприятията изискващи нов подход към управлението. Той е свързан с правилното определяне на носителите на корпоративна стойност, както и до избора на подходящи управленски инструменти, влияещи върху стойността и конкурентоспособността. Следва да отбележим и факта, че фармацевтичният сектор е силно повлиян и от процесите на глобализация на пазара.

В рамките на изследването са идентифицирани следните научни проблеми:

- анализ на актуалните проблеми, свързани с управлението на фармацевтичните предприятия, работещи в Полша, в условията на глобализация и определяне на насоките за тяхното развитие
- тълкуване на дефиницията "стойност на предприятие" на ниво предприятия и определяне на дефиницията „стойност“ за целите на изследванията, преглед на носителите на стойност и инструментите, прилагани в областта на управлението, влияещи върху растежа на стойността и конкурентоспособността на фармацевтичните предприятия, с цел определяне на най-важните от тях
- анализ на механизмите за подкрепа на управлението на стойността и определяне на модел за подкрепа на управлението, насочен към повишаване на стойността и конкурентоспособността на фармацевтичните предприятия за изследователските цели - с възможност за прилагането му в икономическата практика на предприятията

Основната цел на проучването е анализ и оценка на детерминантите на управлението, насочени към повишаване на стойността и конкурентоспособността на полските фармацевтични предприятия -

включително определяне на основните носители на тяхната стойност, с оглед идентифициране на ключовите инструменти за подпомагане на това измерение на управлението и формулата за насоките на развитие в условията на глобализация.

Изследователската хипотеза и изведените шест подхипотези показват, че д-р Ева Хомач - Пержецка е постигнала необходимото ниво на овладяване на разглежданият проблем. Избраната методика на изследване позволява постигане на поставената комплексна цел и получаване на адекватен отговор на решаваните задачи. Дисертацията представлява стройно и цялостно изследване, в което д-р Ева Хомач - Пержецка показва задълбочени теоретични познания и умения да систематизира, анализира и обобщава теоретични и емперични данни.

В глава първа „Максимизиране на стойността и повишаване на конкурентоспособността като предизвикателства пред управлението на съвременните предприятия“ са разгледани теоретичните и методологичните аспекти на управлението, ориентирано към повишаване на стойността и конкурентоспособността на предприятията в съвременните условия. Съдържанието на главата насочва вниманието към важните детерминанти на управлението на стойността и укрепването на конкурентоспособността на съвременните предприятия, като посочва, от една страна, мащаба на управленското предизвикателство, свързано с анализирания подход, а от друга, посочва обосновката на посоката на това действие, подкрепена от измеримите ползи във връзка с предприемането му, което е важно наблюдение. Резултатите от изводите в областта на първа глава доказват, че управлението на стойността в практиката на предприятията (със специален акцент върху фармацевтичните компании) в известен смисъл налага подобряването на параметрите, описващи дейността: по критерия ефективност (в количествено измерение) и ефикасност (в качествено измерение).

Авторът подчертава, че управлението на стойността създава практическо мислене за икономическите процеси и начина, по който те се осъществяват, като насочва действията към повишаване на стойността и конкурентоспособността на предприятията (със специален акцент върху фармацевтичните компании). Изложеното по-горе доказва необходимостта да се търсят инструменти за подпомагане на управленските процеси, ориентирани към растеж на стойността и конкурентоспособността.

В глава втора „Инструменти на управлението, ориентирано към повишаване на стойността и конкурентоспособността на предприятията в условията на глобализация“ е идентифицирана необходимостта от определяне на методите и техниките на управление, влияещи върху ефективността на управлението и в резултат на това върху формирането на стойността и конкурентоспособността на предприятията.

Резултатите и изводите от глава трета „Управление, ориентирано към стойността и повишаване на конкурентоспособността на предприятията от фармацевтичния сектор в Полша в условията на глобализация“ доказват, че силната потребност от широко разбирано организационно развитие се определя от напредващите процеси на глобализация и интеграция и нарастващите изисквания на пазара, а мярката за управленска ефективност е способността да се отговори на тези реалности въз основа на разработените формули на пазарно функциониране (система за сътрудничество, мрежи за сътрудничество, условия за сътрудничество) и възприетата управленска концепция, ориентираща дейността към увеличаване на стойността и конкурентоспособността, въз основа на условията за растеж на оперативно ниво, т.е. активите и капиталовите ресурси, организационния капацитет, уникалността на организацията, развитието и пазарния имидж. Установена е причинно-следствена връзка между възприетата бизнес стратегия и подходящо оформения модел на управление - при отчитане на широко

разбираемите инструменти за подкрепа - и развитието на фармацевтичните предприятия в условията на глобализация, изразяващо се в повишаване на рентабилността на продажбите (вътрешни и външни), укрепване на позициите сред конкурентите и в резултат на това увеличаване на пазарната им стойност.

Четвърта глава: "Анализ на въздействието на инструментите за максимизиране на стойността и повишаване на конкурентоспособността върху ефекта от управлението на стойността и повишаването на конкурентоспособността на фармацевтичните предприятия, работещи в Полша през периода 2015-2021г." е посветен на практическо изследване, ориентирано към анализ на въздействието на инструментите за максимизиране на стойността и повишаване на конкурентоспособността върху ефекта от управлението на стойността и повишаването на конкурентоспособността на фармацевтичните предприятия, работещи в Полша през периода 2015-2021г.

Пета глава: "Управление и насоки за развитие на фармацевтичните предприятия в условията на глобализация" е посветена на анализа и оценката на тенденциите в промените, настъпващи във фармацевтичния сектор, като са взети предвид резултатите от проведените проучвания.

В обобщение може да се твърди, че дисертационният труд на д-р Ева Хомач - Пержецка има характер на завършено научно изследване.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Разработеният дисертационен труд е актуален и дисертабилен. Изследването в дисертационния труд е задълбочено и многогодишно.

На базата на получените резултати д-р Ева Хомач - Пержецка извежда шест основни приноса, които намирам за нейно лично постижение и приемам по принцип.

4. Преценка на публикациите по дисертационния труд

В подкрепа на своите изследвания и като израз на публичност на своите идеи д-р Ева Хомач - Пержецка представя списък с публикувани трудове, свързани с темата на дисертацията. Те са представителни и осигуряват достатъчно разпространение на резултатите от изследването.

5. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е в обем от 37 страници. Той отразява пълно и коректно структурата и съдържанието на дисертационния труд и получените резултати.

6. Мнения, препоръки и бележки

Д-р Ева Хомач - Пержецка представя научен труд, в който ясно се вижда професионализма, добрата теоретична подготовка и доказани възможности за изследователска дейност. Като всяка изследователска разработка, така и предложения за оценка дисертационен труд не е лишен от някои неточности и пропуски, но те са преди всичко с технически характер и не накърняват съдържащите се в него достижения и приноси.

7. Заключение

Представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и на Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности във ВСУ „Черноризец Храбър“.

Това ми дава основание да дам положителна оценка на дисертационния труд и да предложа на уважаемите членове на Научното жури да гласуват за присъждане на научна степен „доктор на науките“ по професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ на д-р Ева Хомач – Пержецка.

26.07.2023г.

Изготвил Становището

/проф. д-р Св. Димитракиева/
